

Kantasolusiirto

Akuutin leukemian tyypistä ja hoitovasteesta riippuen hoidoksi voidaan tarvita allogeenistä kantasolusiirtoa. Allogeeninen kantasolusiirto tarkoittaa vapaaehtoiselta luovuttajalta kerätyillä veren kantasoluilla tehtävää solusiirtoa, joka on tehokas leukemian hoito. Solujen luovuttajana voi toimia kudostyyppiltään sopiva sukulainen tai kansainvälisestä rekisteristä löytyvä sopiva luovuttaja.

Kantasolusiirtohoitoa ei tarvitse tehdä kaikille leukemiaan sairastuneille. Hoidon hyödyt ja riskit arvioidaan aina potilaskohtaisesti. Kantasolusiirtoa ei myöskään voida tehdä kaikille potilaille. Sairauden lisäksi hoidon valintaan vaikuttavat potilaan ikä ja yleiskunto. Iäkkäillä potilailla esihoidon lääkeannokset ovat pienennettyjä, jolloin hoitomuotoa voidaan käyttää 65–70 ikävuoteen saakka.

Kantasolusiirtohoito toteutetaan osastollamme TD7 suojaeristyksessä yhden hengen potilashuoneessa. Suojaeristyksen tarkoituksena on suojata sinua ympäristössä esiintyviltä tulehdusta aiheuttavilta mikrobeilta. Hyvä käsihygienia on kuitenkin tärkein tulehduksilta suojaava toimenpide.

Huoneeseesi saat tuoda tietokoneen, musiikkisoittimen tai muuta sairaalassaoloasi helpottavia tavaroita. Suojaeristys ei yleensä rajoita läheistesi vierailua osastolla, vaan läheiset saavat tulla samalla tavalla osastolle kuin aiemmin solunsalpaajahoitojen aikana. Joissain tapauksissa voimme joutua rajoittamaan läheistesi vierailuja, esimerkiksi influenssaepidemia-aikana, suojataksemme sinua tarttuvilta taudeilta.

Kantasolusiirrossa hoitajakso sairaalassa kestää yhteensä noin neljä viikkoa. Kantasolusiirtoon tullessa sinulle laitetaan uusi keskuslaskimokanyyli.

Esihoito

Ennen kantasolujen siirtoa sinulle annetaan suuriannoksinen solunsalpaajahoito ja mahdollisesti myös [sädehoito](#). Esihoitoon kuuluvat solunsalpaajat annetaan tiputuksena keskuslaskimokanyyliisi. Hoitoon kuuluu myös suun kautta otettavia lääkkeitä, kuten pahoinvoinnineläkkeä ja viruksilta suojaava lääke. Esihoidon tarkoituksena on valmistaa elimistöä uusien kantasolujen vastaanottoon. Ilman esihoitoa uudet kantasolut hylkiytyisivät pois elimistöstä.

Solujen antaminen

Sisällöstä vastaa hematologian yksikkö, sisältö tarkistettu 08/2016

Tämä ohje on osa akuuttia leukemiaa sairastavan potilaan hoitopolkua

Luovuttajalta kerätyt kantasolut annetaan tiputuksena keskuslaskimokanyyliisi. Solujen tiputus muistuttaa verensiirtoa. Sivuvaikutukset solujen tiputuksessa ovat harvinaisia. Ennen tiputusta saat kuitenkin esilääkkeiksi antihistamiinia ja kortisonia suojaamaan mahdollisilta sivuvaikutuksilta. Sairaanhoidaja seuraa vointiasi ja sydänkäyrääsi koko solutiputuksen ajan.

Toipumisvaihe

Annetut kantasolut hakeutuvat kasvupaikoilleen luuytimeen, jossa ne alkavat tuottaa normaaleja verisoluja. Luuytimen toiminta korjaantuu 2-3 viikon sisällä kantasolujen siirrosta. Luuytimen toiminta näkyy verikokeissa verisoluarvojen normalisoitumisena.

Toipumisvaiheen aikana kuumetaudit ovat tavallisia ja niitä hoidetaan suonensisäisillä antibiooteilla. Solunsalpaajien vaikutuksesta limakalvot voivat olla kuivat ja arat. Pahoinvointi ja ripuli ovat tavallisia.

Toipumisvaihe jatkuu vielä luuytimen toiminnan korjaantumisen jälkeen kotona. Toipumisvaiheen aikana olet herkkä saamaan erilaisia tulehdustauteja, voit olla väsynyt ja arkielämä voi tuntua raskaalta. Toipumisvaiheessa voit tarvita erityisen paljon apua ja tukea läheisiltäsi tai ulkopuolisilta auttajilta.

Kantasolusiirrosta kotiutuessasi sinun tulee noudattaa [kotihoito-ohjeita](#).